

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

<p>Szerkesztői iroda hova a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: nagy-kálló-utca 1009 sz. a. Kiadó-hivatal: Nagy-Orosi-utca 993. sz. a.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési árak: helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 „ Egyegyediként 1 „</p>	<p>Hirdetések díja: Minden 5 hasábos példár- vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden beigtatásnál. — Bélyegdíj minden ígtatásért külön 30 ujkr. Nyitárterben minden háromhasábos gemoad-sor 20 ujkr.</p>
---	---	--

A fényűzés veszélyessége.

I.

A fény, a pompa, világfennállása óta mindig a gazdagságnak és a hatalomnak voltak csatlószói.

Annál feltűnőbb és visszásabb tehát, hogy ma a fényvel és pompával ott is találkozunk, ahol a hatalomnak és gazdagságnak semmi nyoma. Sőt a fény utáni vágy, azon gazdagságot is elnyeli, amit az ősök kapott és foltos öltözetben megtakarítottak és visszahagytak a fény után vakon rohanó unokáknak.

A fény, az ujkori művelődéssel egészen más értelmet nyert.

A műveltséget a fényűzéssel hozták szoros kapcsolatba annyira, hogy művelt embert fény, pompa, ragyogó külső nélkül nem is képzel a mai divatos világ.

Szerencsétlen tan, mely előbb-utóbb előli a szellemet, megvesztegeti és rontja az erkölcsöket és tönkre teszi az anyagi jólétet.

Eszembe jutt itt két találó és e pont bevilágítására igen alkalmas francia szó. E két szó: a Luxe, mely fényűzést és az ebből származó Luxure, mely feleslettséget jelent. Nemesak nyelvtani, de más rokonság is van a két szó közt.

Tagadhatatlan, hogy a fényűzés, nem kis mérvben mozdítja elő a művészetet s az ipart amennyiben a ragyogni és fényleni szeretők tárczájából kivett összegeket az iparos, a munkás és művész zsebébe szolgáltatja, mely pénzerengés az állam vagyoni helyzetén mítsém változtat.

Ez azonban csak oly országokra s államokra nézve áll, melyekben mind a termelés, mind a gyártás virágzó helyzetben van.

Magyarországra nézve, ahol a nyers állapotban kivitt termelvények, később mint félyártott művek és fényűzési czikkek drága pengéért árultatnak s vásároltatnak, a fényűzés valóságos öngyilkosság.

Gyönyörű és tanulságos képét tárja ennek kicsiben elének, a gyertyafény körül röpködő pillék sorsa. Mohó vágygyal sürögnek a gyertya fénye körül e bohó állatkák is; mígne a fény melege, a láng porrá hamvasztja őket.

Igy hamvad el nálunk is a fényűzés lángjánál, az egyes fényűzők vagyonában az állam gazdagsága, mit bátran nevezhetünk közös vagyonnak.

Ha igaz az, hogy minél gazdagabbak valamely államban az egyes polgárok, annál gazdagabb maga az állam is; pedig ez megezáfolthatlan igazság: kétségtelen, hogy aki vagyonát külföldön, vagy oly czikkekre költi el, melyek a pénzt az országból más államokba szivároztatják, a közös vagyon pazarolja, mit az államnak nem volna szabad behunyt szemmel nézni.

De ha már sem a törvényhozó, sem a vallási testületek át nem látják a fényűzés veszélyes voltát, más úton kell e bajon segíteni.

Egyleteknek, társulatoknak kellene e

czéla alakulni, melyek feladatul tűznék ki, a fényűzés meggátolását, mely ha oly gyorsan halad előre, mint néhány évtized alatt, az államoknak tönkre kell jutniok.

Hasztalan minden erőlködés; az ár ellen uszni nem lehet! — Mondják sokan.

Igazuk van, hogy az ár ellen uszni nem lehet. De azt feleldik, hogy ez árvezet magunk zudítjuk utunkba, oktalau fényűzésünk által.

Ha azt várjuk, míg e kór magától megszűnik anélkül, hogy mi közreműköd-nénk ennek eltávolítására: életünk örök várakozás közt telnek le.

Ha anyagilag, szellemileg és erkölcsileg tönkre jutni nem akarunk, mindenáron tennünk kell.

A kezdeményezés nagy szerepét legelső helyen, a két nemű ifjuságnak kellene kezzeihez ragadni.

Vessék le magukról az oly igen gyakran változó s épen ezért kimondhatlan pénzbe kerülő idegen öltözéket.

És öltsek fel az oly igen kedves nemzeti ruhát, mely nemesak olosóságával, de szépségével is messze túl haladja az idegen viseletet.

A közelgő farsangi idényig meg is érlelhetnek ez eszmét.

Képezen az ifjuság egy kört, írja zászlójára, hogy ezentul csak nemzeti ruhában fog megjelenni mindenütt, és hogy a tánczestélyeken csakis nemzeti s minél egyszerűbb öltözetben megjelenendő hölgyekkel fog társalogni és mulatni.

Meg vagyok győződve, hogy a czél el leend érve.

Hiában minden mentegetőzés; hogy a hölgyvilág ilyen hajthatlan, ilyen makacs. Ez nem áll; ezt én határozottan tagadom.

A hölgyvilág, sokkal gyengédebb, okosabb és engedékenyebb, mint azt sokan gondolják s a férfi világ állítja.

Ha a férfi világ és az irodalom kissé kiméletesebben járnának el a nőnimmel szemben; ha a divat olykori félszégeit szelidebb modorban támadnák meg; ha a kényzszerítés és kérés közti közép uton közéletének feljűtik: egészen másként állnánk ma.

De fájdalom, a férfivilág vagy nem tud, vagy nem akar e térre lépni. Ugylátszik ő maga sem azt keresi a nőben, ami annak díszé és valódi értéke. Neki is jobban tesszik a felületesség, a pongyolosság, társalgásban ugy, mint öltözékben.

Ily körülmények közt, igen természetes, hogy a már véralakánál fogva is gyermekies hölgyvilág örömeit nyul a tarka és fényes tárgy után, mely ösztönt ha azután nines, aki nemes bátorsággal, de gyengéd móddal korlátozza, vagy irányozza, előbb-utóbb feketé vesz s a szélsőségek felé rohan.

Innét vannak azután ama feltűnő, magát a szépizlést is nélkülöző tarkaságok a hölgyek öltözékében, melyekkel a salonokban épen ugy találkozunk, mint az utcákon és tánczestélyeken; innét vannak ama

igen könnyen elkerülhető költsékek, melyek a ferden elfogott műveltség külszínért minden lépten-nyomon tétetnek.

(K—y.)

Nyiregyháza város képviseleti közgyűléséből.

November hó 8.

Gyűlésezési hely: az egyleti épület.

Elnök: Meskó Sámuel polgármester.

A közelebbi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után, olvastattok Tokaji Nagy Lajos kerületi tanfelügyelőnek a polgári felsőbb iskola-tanács alakulása tárgyában Nyiregyháza város képviseletéhez intézett megkeresvénye, melyben felhívja a képviseletet, hogy a törvény értelmében Nyiregyházán az elváltandó polgári felsőbb iskola szervezéséhez szükséges iskolatanácsot, folyó hó végeig haladéki nélkül megalakítsa kebelében.

A képviseleti tagok közül néhányan tiltakoztak a tanfelügyelő megkeresvény szigorú s a képviseleti testület kevésbé respectáló azon kifejezés ellen, mely szerint a képviseletnek kötelességévé teszi ama megkeresvény fogantatását; többen ellenben helyesnek találták az átirat kifejezését; amennyiben az a törvény teljesítésére hívja fel a képviseletet.

Rövid, meddő vita után határozatot, hogy egy újabb, rövid idő alatt behívandó képviseleti gyűlésben, a törvény által feljogosított szakfelnak, jelenen az illető egyházk lelkeszei s a tanító-testületek kiküldöttjeivel egyetértőleg, alakíttassék meg a 20 tagból álló iskolatanács.

Ezután ft. Simon Endre esperes-plebanus ur feláll s szóval jelenté, hogy a rom. cath. iskolatanács, az éneklési laknál már elkezdte az építkezést; minthogy azonban az építkezés a városi kapitányi hivatal által megakadályoztatott: kéri a képviseletet az ügynek megbíráására s a végleges határozat kimondására.

Többen az építkezést, melynek az e tárgyban korábban hozott határozat, az építkező iskolatanács által, figyelembe nem vétetett, beszűntetni s az építkező testületet, a már régebben tett intézkedéshez alkalmazkodásra utasítani javasolták.

E javaslat ellen csak néhány képviseleti tag szólalt fel; mely felszólalás azonban igen nagy visszhangot szűlt.

Vége abban történt megállapodás, hogy az illető iskolatanács, írásilag adja be az építkezés tárgyábani jelentését.

Az e vita közben felszínre került ingerültsg anynyira fokozódott, hogy a képviseleti gyűlés tagjai egymásután hagyták el a termet.

November hó 4.

Másnap a gyűlés folytatattván: olvastattok Tokaji Nagy Lajos kerületi tanfelügyelő urnak, a felnöttek iskolázása tárgyában, Nyiregyháza város hatóságához intézett s az illető miniszterium által megerősített tanjavaslati felhívása, mely lapunk 29-ik számában egész terjedelmében megjelent volt. E felhívás szerint, az illető vállalkozó tanító ur, minden oly felnőtt személy után, aki töle írni és olvasni értelmesen megtanult, 3 frt. az oly egyén tanításáért pedig, aki már olvasni tudott s csupán az írásra tanította 2 frt tiszteltdjában részesül.

A képviselet, átlátva egyrészlől az intézkedés szükséges és indós voltát, másrészlől okulva már a korábbi tapasztalaton: elhatározta, hogy az állam által felajánlott 3- és 2 frton kívül, a város még 3- és 2 frt póttiszteltdjában részesíti a vállalkozó tanítókat.

Ezután olvastattok a rom. cath. iskolatanács érdekelében, Sexty József által fogalmazott építkezési jelentést, melyben az iskolatanács kéri a képviseletet, miként engedné meg az építkezésnek, a már megkezdett vonaloni folytatását, elégséges véleményeztetvén, ha a postautazza szélessége 10 helyett 8 óra vétetik.

E tárgynál rendkívül élénk, mondhatni epés vita s oly zaj keletkezett, hogy megállapodás nem jöhött létre: a gyűlés re infecta elszlott.

Mint halljuk, holnap ismét képviseleti gyűlés tartatik. △

Szabolcsmege szervezési munkálata.

(Folytatás és vége.)

A szervező bizottság által, a közelebbi bizottmányi gyűlés elő megvitátás, illetőleg jóváhagyás végett benyújtott s a miniszteriumhoz felterjesztendő munkáltnak, csupán a szolgabírói járásokra vonatkozó részén történt lényeges változás, mit szükségesnek látunk, lapunk útján, a megyei közönség tudomására juttatni.

E változtatás szerint a 4 szolgabírói járás ezennel is megmarad úgy azonban, hogy a nádudvari és dadai járások 3-3, a kisdarvéri és nyír-bátóri járások pedig 2-2 szolgabírói szakaszra osztanak.

E módosított tervezet szerint a 4 szolgabírói járás következőképpen csoportosították:

A nádudvari járás 1-ő szakasza magában foglalja: Nádudvar, Csege, Egyek, P.-Ladány, Tetélen, Földes, Saip és Szováth községeket 32,851 lakossal.

A nádudvari járás 2-ik szakaszához tartoznának: Felso-Józsa, B.-Ujváros, Geszteréd, Bokány, Téglás, Uj-Fejértl és Hugarj községeket 25,431 lakossal.

A nádudvari járás 3-ik szakasza magában foglalja: N.-Kálló, K.-Kálló, Napkor, Apagy, Biri, Bakány, Szakoly, Mihálydi, Gelse, Ny.-Adony, P.-Petri, Szalmad, Levelek és Magy községeket 20,430 lakossal.

A dadai járás 1-ő szakaszához tartoznának: T.-Lök, Szt.-Mihály, Búd, Polgár, Dob, Dada, Kenéz, Pütrgy, Báj, Csobaj, T.-Ladány és Tardos községeket 27,390 lakossal.

A dadai járás 2-ik szakasza magában foglalja: Eszlár, Nagy-Falu, Rakamaz, Ibrány, Buj, Pazsáb, Bercelz, Gáva, O.-Vencselló, Balsa, Szabolcs, Tímár, Zalkod, Kenyézli és Viss községeket 23,547 lakossal.

A dadai járás 3-ik szakaszhoz tartoznának: Oros, Pazony, Tura, Sényő, Bogdány, Székely, Berkesz, Gégény, Demesser, Kéz, Beszterce, Rád, V.-Meger, Kemecse, Halász, Kótaj, Romocsaháza, Ibrony, Téth és Laskod községeket 19,940 lakossal.

A kis-várdai járás 1-ő szakaszát képeznek: Tuszér, Bezdéd, Szt.-Márton, Agtelek, Szalóka, Eszeny, Zuruk, Eperjeske, Mándok, Mogyorós, Ór-Ladány, Ormező, T.-Pálca, Cs.-Kenéz, K.-Apáthy, Lővő, L.-Petri, B.-Aranyos, Gyüre, K.-Varsány, N.-Varsány, Gemzse és Benk községeket 19,873 lakossal.

A kis-várdai járás 2-ik szakasza magába foglalja: Kis-Várda, Ajak, Pátroba, Berenes, Dombrád, Öntelek, Kanyár, Kékese, Veresmarth, Rozsály, Dóga, F.-Litke, Komoró, Jéke, Papp, K.-Báka, N. Báka, Gyulaháza, Karisz, Thass, Anarcs, Mada, P.-Dobos és Pethenaháza községeket 26,930 lakossal.

A nyír-bátóri járás 1-ő szakaszát képeznek: Ny.-Bátor, Bogáthy, Encsesen, Piricse, Pilis, Bánháza, Békcs, Lugos, Acsád, B.-Abrány, Sz.-Gy.-Abrány, Erkenéz, K.-Léta és K.-Semlyén községeket 24,572 lakossal.

A nyír-bátóri járás 2-ik szakaszához tartoznának: Gyulaj, O.-Fejértl, Besenyőd, Bakta, Lorontóza, Vaja, Rohod, Eör, Jákó, Kércs, M.-Pócs, és Mártonfalva községeket 22,724 lakossal.

A tisztviselői számát és fizetését illetőleg szintén történt némi módosítás.

Jelenen a másodikjelző feleslegesnek találattván, a jegyzői kar állandó 1 fő- és 1 aljegyzőből. Az esküdti állomány, mint szükségleten hasonlóan megszüntetett. Ellenben a csendbiztosok száma 6-ról 10-re emellett, s egy-egy csendbiztos rendelkezése alá pedig 6 helyett 4 csendjelző adatott.

Az irnokok száma 4 helyett 5-ben állapították meg. A főpénztárnok, főszámvevő és közgáym lakárbe 100-ról 200-ra emellett. A szolgabírói fizetés a tervezett 900 frt helyett, 1000 frtban állapították meg. Az iktató és kiadó fizetése 600-600 frt leend. A megye székhelyére egy oktató szülészőn terveztek 400 frt fizetessel és 100 frt lakárrel.

Az árva- és gyámhatóságára vonatkozó „Általános határozatok” nagyon jelentéktelen módosítás szenvedtek.

Szabolcs megye legtöbb egyenes államadót fizető biztományi tagjainak névsora. (Virilisek.)

Gróf Dessewffy Kálmán, gr. Forgách Kálmán, gr. Degenfeld Imre, gr. Zichy Géza, Semsey Lajos, gr. Vay

TÁRZA.

Honleány és anyja.

I.

A toborzás.

A jelen század 48-ik évének decz. 16-ka volt. Homokfalván egy kis dombon, nagysága és esősága által a többiektől kiváló ház emelkedik; körülvéve terebélyes díő- és eperfákkal. Az udvarban s általában az egész épületben nagy rend látható.

Benn a szobában egy negyvenhét éves nő ül a pamagon, s ennek közelében egy tizenegy éves, szikár ifjú felolvas hirlepből.

— Az ajtó fölnyílt, az egy tizenkilenc éves ifjú lépett be rajta; arca s egész lénye izgatott vala — Anyám! — Szól a nőhöz közeledve. — Meddig tartóztatod még vissza? Én nem állok ki, s ha beleegezted nem adod: anélkül állok be.

— Fiam, fiam! csak ne hirtelenkedjél, — inti ő az anyja. — Ugyan hová gondolsz? Bizony nem hittem volna, hogy oly közönyös légy irántam.

— De mikor mindenki megy. — Jó; de te nem megy! Tölem ezt nem kívánhatja senki. A két idős fiam ott van már a csatárén. Lehet-e hát roz neven venni, ha titeket mint gyöngebeket hont tartalak meg?

— Lehet bizony anyám, másnak csak egy fia van, s azt is oda küldi. — Az ifjabb testvér kezéből kisiklott a hirlap; szemreivel hol anyján, hol bátyján tévedezett, illétséggel hallgatva amannak szavait.

— Az más — válaszol fia előbbi szavaira az anyja: — mert hiszen a hazaszeretet mindenekfelett áll, s kinek csak egy gyermeke van, az tartozik oda adni azt; de a kinek több van: az felelhet anélkül, hogy valaki fölvehetné neki.

— És mégis fölveti saját gyermeked! Anyám, most mondtad: hogy a hazaszeretet mindenekfelett áll. Óh ha tudnád, mennyire átérezem és szavakat. — Mondá a fia, megragadván anyja kezét és bízólagon tekintve szemébe.

Ádám, Vindisch József, gr. Deegenfeld Gusztáv, Küllay Ákos, Küllay Gusztáv, Fischben József, Leveleki Stebár Vécey József, Genesy Ferenc, Czöbel Imre, Czöbel Albert, Hartstein Péter, Zieherman Emánuel, Paty András, Leveleki Májor, Genesy Károly, Molnár Agoston, András, Leveleki Májor, Koczog János, Mandl Eduard, Hossay Kristóf, Küllay Béni, Koczog János, Mandl Eduard, báró Horváth Gező, Eisenberger Dávid, Genesy Zsigmond, Ferenczy Gyula, Jármý Jordán, Liptay Károly, Mezőssy Tamás, Küllay Ubál, Lövey Antal, Oláh őr, Károly, Bayer Ferenc, Elek Pál, Csengery Sámuel, ifj. Elek Gábor, Szomjas József, Miklós Ferenc, Ujfalu József, Vay Dénes, Lukács Ignáz, Jármý Menyhért, Jármý Elek, Songody Balázs, ifj. Elek Mihály, Póchy Ferenc, Füst Károly, Dugaly Gusztáv, Küllay Ötő, Lichtschein Márton, Feldheim Ignáz, Nozdoviczky György, Zoltán János, Szabó János, Mészáros Dániel, Okolicsányi Lajos, Bory Károly, Farkas Ferenc, Ibrányi Zsigmond, Jármý Márton, Szalánecz János, Mikecz János, Weiss Abraham, Czuckerman Gusztáv, Küllay Emánuel, Farkas Miklós, Leveleki Mór, báró Eötvös Dénes, Fried Izrael, Móricz Wince, Molnár György, Pillissy László, Okolicsányi Menyhért, Kálmánchezyi Antal, Bónis Barnabás, Kansay Károly, Mandl Albert, Gräffl József, Klár Dávid, Besztercey Ferenc, Papp János, Lövey János, Barkóczy Bertalan, Küllay Ödön, Erdődy Lajos, Róza István, Ványi Sándor, Szunogh Bertalan, Kacz József, Gredig Jeremiás, Liptay Ede, Demjén Sándor, Jármý Dániel, Késsy Mihály, László Alajos, Pillissy Lajos, Ludman Sámuel, Propper Sámuel, Illau Frigyes, Küllay Rudolf, Bernát Béla, Elefánty János, Molnár Endre, Leszay Ötő, Balogh Zoltán, Propper Herman, Szentmiklósi László, Jármý József, Gál Elek, Szabó László, Hrabovszky Rudolf, Draskóczy Sámuel, Pethő Zsigmond, Stern József, Liehtman Mór, Baranyay Albert, Naményi Gábor, Mészó Sámuel, Zieherman Ignáz, Szőgyényi Gábor, Jármý Ferenc, Farkas Lajos, Zoltán Ödön, Fried Lőr, ifj. Király József, Fábry Károly, Székely Benedek, ifj. Szegedy István, Horváth István, Zoltán Miklós, Janthó Lajos, Jármý György, Fischer Farkas, Farkas István, Eggert János, Schreiber Herman, Kálmánczy Béni, Lippé Sámuel, Dobos János, Lichtschein Jakab, Galgóczy Gyula, Baksy István, Mezőssy Antal, Vidovich Ferenc, Déry Ferenc, Garami Jakab, Csapó István, Elek Ferenc, Eperjesy Ferenc, Szunyogh Lajos, Frenkel Ignáz, Mikeczy Benedek, Küllay Kálmán, Blauer Lipót, Nemes Pál, Seer Lajos, Erdődy Sándor, Blau Pál, Kacz Heinrich, ifj. Elek Gábor, Némethy Imre, Zrínyi Bertalan, Kandler Simon, Herman Dávid, Mihályi János, Csabai János, Szenere József, Csajkos Gyula, Genesy László, Pozsgay Móricz, Gyulaj János, Ludman Lajos, Szunyogh Jónás, Orosz László, ifj. Király József, Kovács Ferenc, Zieherman Jakab, Mándi Kálmán, Krámer Ignáz, Fried Ignáz, Kubinyi József, ifj. Mandl Izrael, Veissberger Sámuel, Spiegel Májor, Somogyi Rezső, Nagy István, Szmrecsányi Gyula, Uray Tamás, Kovács Béla, Harsányi Sámuel, Bérés Ferenc, Simon Endre, Fried Áron, Frenkel Sámuel, Győry Lajos, Rosenfeld Simon, Orosz Gábor, Györgyéné Ignáz, Ujfaluzy László, Fűrr Imre, Kovács Sándor, Kovács Gergő, Zoltán Géza, Zsoldos János, Nábrásvy János, Szilcz Lajos, Lenk Lajos, Sz. Nagy Elek, Jármý Ödön, Pethő Ignáz, Fintor József, Somlyódy Pál, Kohn Béni, Komoróczy István, Klein Bernát, Ványi Sándor, Groszman Sámuel, Márk Adolf, Frenkel Izák, Budaházy Gábor, Besenyi László, Janthó János, May Adolf, Kohn Móricz, Stern Emánuel, Bagi Imre, Farkas Albert, Somossy Ignáz, Grünuk Eduárd, Csifly László, Danczinger Mór, Laskay István, Acs Nagy József, Liehtman Jakab, ifj. Serecs János, Dregán Gergely, Fried Sámuel, Klein Menyhért, Tóth János, Komoróczy Károly, gróf Póchy Emánuel, Balogh Miklós, Szoboszlaj Papp Károly, Czukor Ignáz, Nyíry János, Mandl Abraham, Kemmerling János, Buday Imre, Szikszay Pál.

Kohn Herman, Doboz Ferenc, Csoma István, Tamassy László, Elek Emil, Olaj Pál, Edelstein Ignáz, Fleischer Ferenc, Schwarz Márton, Deme István.

A legmagasabb adó 15,000 frt, a legkisebb 155 frt 40 kr.

Emlékirat

a „Tisza” czimű Debreczenben részvényekre alakított társulat biztositó társulat ügyében.

(Vége)

A „Tisza” biztosító társulat, a biztosítás minden ágán kívül meg

Jelzálog kölcsönök

szerzésével is foglalkozand.

E czéla fájdalom hazánkban nem áll elegendő töke rendelkezésünkre, s még azon körülmény is nehézséggé szolgál, hogy magyar zálogvevőinknek alig lehetne a bécsi piac versenyé mellett külföldi pénzpiacokat biztosítani.

Társulatunk e tekintetben a külföldi és bécsi jelzálog és földhitelintézetre támaszkodik.

Mióta gadaaszatunk a kénszerített munkarendszer nyűgéből kibontakozott, belterjes fejlődése, itt is, mint mindenütt, azon tőkétől lett függővé, melyvel a gada földjének kezelésében rendelkezhetik.

A gazdálkodás fokozatos emelkedése, minteg természetesen követeli, hogy a beruházásra fordított töké a földértékvel egyenes arányban álljon.

Belgiumban 75 Porsorozághban 66—68 Szászországban 40% jót teszi a földértéknek a beruházott töké. Ausztria-Magyarországon alig 16%, miből a magyar koronra területére csupán 7—8% jut.

Azon adóságok, melyek hazánkban a birtokokat terhelik, a külföldi birtokot terhelő adóságoktól lényegesen különbözők. Nálunk a terhek inkább gondatlan hányagságból származnak, míg külföldön azok a birtok értékének emelésére fordítanak.

Nálunk tehát a birtokon fekvő adóság kétfőssé nyírog, mert a mellett hogy annak kamatát fizetni kell, meg nem is emeli a birtok termelési képességét, s értékét.

A munkabér már az idén oly magasra emelkedett, hogy kellő beruházási töké nélkül, a birtok a legjobb termes mellett is értékének meg nem felelő csökély jövedelmet ad. Ez elodíthatlan szükségé teszi, a többtermelési, a birtok belterjesebb művelését. Ez pedig elkerülhetetlené teszi a nagyobb részű beruházásokat.

Nálunk a pénz méregdrága, amellet megszerzése igen nagy nehézséggel jár. A kisebb birtokok alig képesek magának a banknál, takarekpénztáraknál, melyeket a kereskedő világ nálunk csaknem monopóliázt, hitelt szerezni, s ha pénzre van szüksége, uzenasokra van utalva, s ezektől csak kevés kamatot mellett kap hat pénzt, melyek a tőkét felemészitik, s a tulajdonost végténre juttatják.

E rettentő társadalmi bajon, mely hazánkban naponta oly sok példányban fordul elő, segíteni kell.

A középztályi nálunk pénzügyi kérdésekket keveset foglalkozik, a hirlapok utján terjesztett szemlék terjesztik ugyan az ismeretet, de azok átültetésére a gyakorlatba az eddigi eszközök elégtelenek.

A tőkének, mennél jobban haladunk a belterjes művelődés téren, annál nagyobb szerep jut.

És nálunk a hitel, s főleg a földhitel emelésére oly kevés történt még eddig.

A magyar földhitelintézet 11 évi fennállás után még most is ép oly kevésé hozzáférhető, mint kezdetben volt.

Fennállása óta 25,256,000 frt jelzálogkölcsönt engedélyezett ingatlanokra, mi, tekintve e beruházási szükségletet, rendkívül csekély részt teszi a fekvő birtok értékének, mely hatszáz millió catastralis hold, s

néptömegem áttörő s egy huszonkét éves férfi letartóztatásáig, miközben erősen a hadnagy elő állott.

A hadnagy mosolygott, egy lépéssel hátrált, s míg szeméi szikrákat szórta szét, megpederíté bajútsját; előre hajlott s derekánál fölkapva az ifút magasra emel.

A sarkantyú pengése, a hó recsegése, a zene és éljenek a hadnagy és szavai gyűjtétek: — Eljének a haza kis fia! — S azzal lebecsátva az ifút összeütö bökát és egyet tapsolva kezeivel, csengő hangon kísére a zenét.

Az ifjú arcát sötétprisszag futá be; könybe lábadt szemekkel, lepityesztett ajakkal fordult egy tizedeshez, s daczosan nyujta feléje jobbját.

A tizedes vállát vontta, s tagadólóg rázáva fejét így szólalomott meg:

— Jobb önnek ösem honn maradni a mama mellett. Nézze mily busan áll ott a kapuban.

— Lásd János, mondtam hogy itt marad a kislebber urf. — Ejté közbe Örsze anyó.

— Igen ám de miért maradt? hiszen még gyermek, hogy az isten eltüsse öt. Hát mit akar anyám? Leenne csak oly férfi mint én, maradna-e? — Felelt amannak szavaira a huszonkét éves férfi, a hadnagyhoz jóvá.

— Csak rajta János csapjon fel; én is elkísérem kelmedet. — Biztatja ő egy piros képző s csillagó szemű ifjú nő. — A kis Gyuriczánka felülgejt majd a nagyanyó. No csak ne busuljon kelmed, — szól aztán eméhez; — valami is az, más anyá biztatja gyermeket; kelmed meg, uti mit tesz?

— Fiam Éva, ő egyetlen fiam. — Jajgat az öreg nő. — Na, mit? Nekem meg a férjem s mégis azt mondom: inkább vesszen el a legelső csatában, mintsem derek férfi léttére ithonn leverjen.

— Az öreg asszony mosolygóni kezdett; fölzarítá könyűit, s megpillantva a kapuban álló Renkényini asszonyt, meléje simult és önmagáért mondta:

— Nem maradnak azok úgy-e féntasszony, ha mindjárt kötéllel köjtük is?

— Nem is kell hogy maradjanak, — válaszolá

majdnem 26 millióra rug. Így annak csak 1/2-ja van földhitelezetünkkel elzolgósítva.

Földhitelezetünk üzele oly szűkörü és zajtalan, annak létezéséről Pesten kívül alig tudnak valamit. A „Tisza” igen nagy érdemeket szerzend magának ha a közönséggel a jelzálogkölcsön-ügyet megismerteti, s közvetítve folytán a külföldi tőkét a hazai birtok felé tereli.

A bécsi és németországi földhitelezetek a jelzálogoknak már fogytában levén, örömet helyezik el tőkéiket Magyarországon.

A jelzálogkölcsönök közvetítésére egyetlen intézet sincs annyira hivatva, mint egy jól szervezett biztosító társulat. Az ország minden részében közegei levén, a néppel való közvetlen érintkezés a jelzálogkölcsön-ügyetek örösi lendületet adhat.

És valóban nem csakyé lenne a „Tisza” dícsőse, ha tökélyben szenvedő mezei gazdaszatunknak segítése sietne.

Az általunk alakítandó társulat czége „Tisza”, s költség-előirányzata a következő.

A „Tisza” törzsvagyonra fog állani 2 millió o. é forintból, mely tőke 10,000 darab 200 forintos részvény által fedeztetik be. Minden részvényre 50% lesz befizetendő. A befizetett részvénytöke tehát

1 millió forint leend.

Alapítási költségek.

1. 7000 ügyök felállítására a megállapított szervezési mód szerint 6 trjtával . . . 42000 fr.
2. 11 vezérigység irdoi felszerelése . . . 18000 „

Összesen . . . 60000 fr.

Mely összeg 10 üzleti év leforgása alatt lenne lerovandó Vezérigységnek tizenegy, főigységnek tíz fiz felállításra az országban.

Évi költségek.

Az évi költségek kimutatásánál illetőleg megállapításánál négy hazai biztosító intézet (Első magyar, Pesti, Viktoria, Nemzeti biztosító társulatok) közül a legszerényebb díjüvedeket felmutató „Viktóriát” vetjük alapul, melynek díjüvede a múlt évben 1,200,000 forint volt.

Ennyi díjüvedekre a „Tisza” bátran számolhat.

Költségek évenként.

1. Igazgatóság.
Igazgató . . . 6000 frt
6 osztályfőnök, egy titkár . . . 18000 „
20 hivatalnok . . . 20000 „
Házbér . . . 3000 „
Vegyes szükségletekben . . . 4000 „
Összesen 50000 frt.

2. Jutalékok.
Tüzbiztosítás után 12%
Jég . . . 5%
Élet . . . 2% . . . 96000 frt.
Összes évi kiadás 146000 frt.

E költségelőirányzathal látható, hogy

a) A szervezési költségek a befizetett részvénytőkének csak 6% át.

b) Az évi kiadások a szerényen kilitásba helyezett díjüvedeknek csak 12% át teszik.

Ha ez előirányzat összehasonlítjuk a fenthivatolt társulatok szervezési költségével és évi kiadásával, igen kedvező arány fog kitünni társulatunk névze, miután a „Tisza” 6% szervezési költségének a „Pesti biztosító intézet”-nél 24%, a „Viktóriánál” 15%, a „Nemzetinél” 12%, a „Házánál” 26% áll ellenében.

Nem mulasztathjuk el itt megjegyezni, hogy ezen aránylag nagy alapítási költségek mellett a nevezett

társulatok 2000—3000 ügyökkel alig rendelkeznek, míg társulatunk ügyökei száma 7000 leend.

Evi kiadásunk az évi díjüvedeknek 12% százalékát teszi, míg később az üzlet nagyobb terjedésével még csökkenteni lehet. Ennek ellenében a felhozott társulatoknál az évi kiadásokat a díjüvedeknek átlagosan 23% felezi, és pedig

az „Első magyarnál” 17%^{1/2}/_o
a „Pestinel” 13%^{1/2}/_o
a „Viktóriánál” 23%^{1/2}/_o
a „Nemzetinél” 16%^{1/2}/_o
a „Házánál” 32%^{1/2}/_o

Ily szervezés mellett a siker biztosítottának mondható, mit bizonyít azon körülmény is, hogy az alapul felvett „Viktória” a kimutatott 23%^{1/2}/_o költség mellett új részvényenkint 10, régi részvényenkint 24 frtot adott a múlt üzletévben osztalékn.

Szükségesnek látjuk itt röviden érinteni azon idokokat, melyek a társulatnak nem a központon, hanem az elföld egyik leggazdagabb vidéki városában való felállítására vezettek. A dezentratívó elvét akarjuk ezáltal érvényre emelni, s helyi központon felállításra által mintegy emancipálni társulatunkat azon lenyűgöző befolyás alól, melyet a pesti hasonítzettek s főleg ezeknek tőke elhelyezéseire a fővárosi pénzpiacz, s a mondhatni teljesen Bécsfőt függő börze gyakorol.

Biztosítási díjakból hány meg hány millió forint tőke vándorol évenként a vidékre! Pestre, mely tőkét leginkább a mezőgazdaság fizeti. E tőke Pesten összehalmozódva, azt keves jóindulattal igen gyümölcsözően lehetne elhelyezni úgy, hogy az nagyobb összegekben épen azon mezei gazdaszatunk felégelésére fordították, amelytől mint biztosítási díj, apránként elvonatott, s nagy tökévé összefolyt. — Ezt azonban a fővárosban létező biztosító intézetek nem teszik, hanem leginkább lombardüzletekben forgatják tőkéiket, amiből a biztosító közönségre sola semmi haszon nem járul.

Társulatunk a biztosításból begyült tőkétet nem akarja és nem fogja, a börze speculációt elszyéinek kitenni, hanem azt eszméitjelet után ugyanazon mezőgazdaság felégelésére forja — kellő gyümölcsözethez mellett fordítani, mint amelytől az biztosítási díjakból nagyobb tökévé összefolyt.

A biztosítási ügynek a megváltozott korigényekhez képesti reformálása, a szerkesztés egyszerűsítése által eszközöndő költségcsökkentés, a befolyt tőkéknek gyümölcsözésén bár, de oly módon elhelyezés, hogy azokból mezőgazdasatunkra előny háramoljon, lesznek a főelvek, melyek keresztül vitelében következetesek fogunk maradni.

CSEVEGÉSEK.

Azt mondják, hogy Nyiregyháznak nincs köveze. Ez rágalom. Igen is van kövezt Nyiregyháznak. Aki nem hiszi, sétáljon végig a főtérre álló házak előtti járdaikon, akár nappal, akár éjjel az mindegy. Biztosítjuk, hogy eltenkező meggyözödségre jut. Annyi ott mindenfelé a kö- és tégladarab, hogy alig lehet haladni tolák.

A napokban egy eredeti katonai jelentést dobott utunkba a szél, mely jelentés szórul-szóra így hangzik: „Cs. kir. Haja 70. ezred, 17. század. Estveli jelentés. Az fent meg neveztszáz nál nem törten sem miuj sag, egy ember elent komedóba. Nyiregyháza, 1871. Napos kaplar N. N.”

Mari: Képzeld csak Róza! Tegnap egy fiatal széleslegény fényesnappal megcsókolt a selyemterén.
Róza: És te nem védted magadat?

rül, idős és fiatal asszonyok, nagy és kis leányok, figyelmek, ez utóbbiak között a püpos Andri is, tépkesztéssel foglalkoztak. Renkényiné asszony meg a közönség öltözve, geska vánszónszelteket osztogatott ki gyűzta, s ezután helyet foglalt az asztalnél és szétekintve körözveten mondá:

— Ugy úgy kedvelem, míg a férfiak kinn harezolnak a csatamezőn, azalatt mi itt bent bontuk a vásznat, s törekdjünk a sebesültek fájdmalt enyhíteni, ha csak emyben is.

Mindannyian egyszerre pillantottak a beszélőre, s az öreg Örsze alig hallhatón rebegé:

— Szegény ténsaszony!
— Miért szegény? — Ejtí közbe amaz. — Nem szegény az Örsze, aki három fiat adhat az országunk. Két fiam elesett Keresztur alatt, — suttogó mély hangon: — nagy volt a fájdalom, amit ennek hallatára érzek, de nem zúgolódom. Tudva azt miért vértettek el, iszonyú bün lenne kétségbeessem miatta. A harmadik kinn van a csatamezőn, és a negyedik, — mondá szerető pillantást vetve az asztal másik végén ülő Pistára — élvezheti azt, amiért azok küzdöttek.

— Igen ám, hogyha ráuk nem tő az orosz, s ki nem kerget mindnyájunkat. — Szólamik meg egy asszony. — Azt mondják a városban, hogy már a határszéleken van, s hogy bejő az országba.

— Dehogy jó, dehogy jó, rázza fejét Renkényiné asszony.

— Ugy-e hogy nem? — Vette közbe Éva. — Kelméd Kata mindig oly rossz birmondó, kivált mióta a fia úgy megcsókolt Kassa alól.

— Alól? bizony felül volt a. Hm, leltél volna csak te ott fenn a hegytetőn, kitéve a golyózápornak, ahhoz a sűrű köd... mit sem láttak az istenadók, csak mikor megcsillámlott a sok sisak a Schlick táboraiban, Budamér felől.

— No semmi, semmi; minék e czivakodás, kelmédnek Kata nincs mit pirulnia, mertha Péter meg is szökött a rendezetlen seregéből, helyreité hibáját Tarczal és Keresztur alatt.

— No, — veté közbe Éva, azt sem saját bátorságának, hanem Anecának köszönhetik, hogy oda jutott.

Mari: Miként tehettem volna azt? Egyik kezemmel a tolokód jobbját szorítottam meg; a másikkal pedig nyakát fogtam át: hogy el ne essünk.

Róza: No így már csakugyan nem védhetted magadat.

UJDONSÁGOK.

— Tisztelettel kéretnek lapunk azon t. cz. vidéki olvasói, akik a „Nyiri Közlönyt” megrendelték ugyan, de az előfizetési összeggel mindeddig hátralékban vannak, sziveskedjenek azt mind a jelenre, mind pedig a multra nézve mielőbb beküldeni, mivel a szerkesztőség rövid időn megváltozik, s így a végleszámolásnál ezen pénzekre is szükség lesz.

A „Nyiri Közl.” kiadóhivatala.

† A halottak napja, a kegyeltes emlékezet szép ünnepe városunkban is megtartott. Nagy néptömeg vonult ki a temetőbe, ki-ki kedvesei sírjához, leróni a szeretett halott iránti adójt. A szemekben könnyik, a sírokon mécses és virágok ragyogtak. Voltak ugyan itt-ott virágtalan, sötét sírhalmok is; mint vannak az életben szivek hit és szeretet nélkül. A hazának is vannak halottjai, kik az emlékezt legszentebbélt bírták, mert szép és dicső eszmékért és elveikért haltak. Gyűjtsek meg az emlékezt mésválját eme nagy halottak nevével s lelkesüljünk azon eszmékért és elveikért, melyekért egyik a csataterén, másik a hőhér bírda alatt vértét el. A dicsőség, elismerés és a halhatatlanság örökösörzöje összeve sirtájukat!

† Gróf Desseffy Aurél, a boldog emlékeztü gr. Desseffy Emil volt akadémiai elnök méltó fia, mint Szt-Mihályról írják, a népménes terén némes buzgalommal és igyekezettel tör előre. Jelesem uradalmában a pusztákon egy vándorintót tart, kinek feladata az uradalmi cselédség gyermekeit, valláskülönbség nélkül, az olvasás, irás, számvetés és vallásban oktadni. A némes gróf nagylelkü neje született Károlyi Palma grófnő onagyméltósága pedig, mint őrangyal sorban látogatja az iskolákat, bibliát, ima- és tankönyveket osztogatva sőt a szorgalmasabb tanulókat közt, hogy a tanulási kedvet meginkább fokozza a szegény cselédségmekekben. Sokáig éljen a derék gróf pár s adja ég, hogy minél több kövessék őket, a szeretet és jóteknység is szép terére!

† A nyiregyházi dalárda, mely naponkint erősbodik, f. é. novemberből 18-án, táncvizigamnt számdékok rendezni a „nagyvendéglő” terebében. Önjáratod való, hogy a nyiregyházi közönség melegebben karcolná fel e dalárda ügyét, mely a közmevelődés teréni haladásnak, mindig egy fél fényes tanujele volt és lesz mindaddig, míg az emberiség a széptéret és kelemeséret lekeztüni tud.

† Irányi község határában, a szegedi királyi biztos megkeresése folytán, egy Duti nevű kanász a múlt héten elfogatván, további intézkedésig Nyiregyháznak örítetik. A jelzett egyén, korábbi idökben, több rablásban vett részt.

† A felső tiszaszabályozó társulat f. é. novemberből 12-ikén d. e. 11 órakor Nyiregyházan a nagyvendéglő terebében közgyűlést fog tartani.

† Ama kereskedőket, akik elég figyelmetlenek a rakladákukat ékeket át is kereskedési helyiségek előtt hagyják a járó-ekel nagy boszuságára, szivesen kérjük, távolítsák el eme alkalmatlan utonállókat, kik annyira udvariatlanok, hogy még bocsánatot sem kérnek a beléjük ütközöktől.

A jelenlévők megelégedés kifejezésével szegedték tekintetüket egy ifju, s kigyalult arcu leánykára, ki szemlesítve s izgatottan csipdesé a baljában tartott fázsnat. Athava a tekintetek villánya által, főtvető hang, két szemét, és összehuzzott szemével dunnýgő:

— No csak ne gunyolódjanak kelmetek, Péter sem rosszabb mint más bármelyik férfiú; megmondta nekem, hogy adig nem jön haza, míg sebet nem kapott.

— Ah no csak nézzétek mint pirtólja völényégt. Mintha nem tudnánk, hogyan kergette ki a házól, mikor az Kassáról haza jött, s hogy ez csakis szégyenletemben ment a tábora.

— Éva, Éva mire való ez ingerkedés? — Szólam meg nehezteló hangon Renkényiné asszony.

— Boszankodik hogy ó nem mehetett az urával. — Szólam meg nevetve egy hang.

— Nem igaz a, beleenyugdott én, meg hát a tiszteletes ur is mondjá: jobb ha itt maradok.

— En is úgy hiszem, mert hisz az asszonyoknak a tüzhelynél van a helyük, — válaszolá Renkényiné asszony. — Igaz, nagy fájdalom az, ha sebesülte tudjuk azokat, kiket szeretünk, vagy akiért eddig élünk, és mi távol vagyunk ó tőle. Hátha meg azt halljuk hogy el—e—sett.

Ezt mondvá nagy könyöcsépek gördültek ki szeméből, lehajta fejét keblére, és egy percze, a legnagyobb fájdalommal adá át magát.

— De hát, — folytatja förtötten melezásából, — nem fájdalom e az is, ha idehaza a nyugdígom hal meg kedvesünk? Tán nem szenvedtem midőn szegény ferjem meghalt? ahhoz átkellett látnom: hogy halála nem hasznót, hanem kárt hozott a falunak, az uraságnak, hát még a családjának?

— Kárt ám! Bizony nagy kárt vallottunk általa mindnyájan, — szólamok többen egyszerre, — míg a tekintetes tisztartó ur élt, a faluban sokkal jobban dolgozgatott mindenki, az uraság is sokkal több hasznát látta gazdálkodásának.

(Folyt. követ.)

II.

Tépkesztítés közben.

Pár hét telt le a toborzás óta.

Renkényiné asszony házánál, hosszú asztalok kö-

+ **Kemecsen** egy cseléd a múlt héten, az udvarból hol szolgált, estelészé végett haza menvén, nével, aki darabodó óta egészen az ivásnak adta magát, a sovány vacsora fölött összekocodott s feleséles közben, a kezében volt késsel, ugy oldalba szarta nejt, hogy ez rögtön meghalt. A tettes azonnal letartóztatott s neje elmetése után Kállóba kísértették. A közvélemény a férjet, mint iparkodó és jóra való embert, sajnálja és iránta nagy részvételt viseltek; ellenben a nőt, aki folytonos iszakkosságával férjét mindinkább keiseríté, elítéli s szerencsétlen kímélését egyedül saját kihívó és durva magaviseletének tulajdonítja. A közvéleménynek igaza lehet; de mert az élet elleni jogserényen elkövetett: a boldogtalan férjnek, bármily mélyben is, de lakolnia kell.

× **A nagy-orosi-utczában**, folyó hó 2-ikán éjjel 12 és 1 óra közt egy ház leégett.

* * * **Kecsey Gusztáv** a „Komlóhoz” címzett vendéglő jelenlegi derek bérloje, tegnap délután 3 órakor vezette eltárhoz Schadeberg Ágoston helybeli polgár bájós leányát Emmát. A menyegző, melynek főpöntjét a kitünő szépségű menyasszony képezte, a menyasszony szülői házában tartott meg. — A behívott szépségű és díszes vendégkörön végig derült kedv vídám mosolya ragyogott. Adja éj, hogy a frigy, melyet kötöttek, erős s az újonnan kezdett élet hosszú és boldog legyen!

○ **Tisza-Ujlakról** Doby Antal egy lelkes felhívást bocsátott ki, a magyar hírlapírók nyugdíj intézete érdekében, mely felhívásban meglehetősen fordul a hazai közönséghez és hívja fel azt adakozásra. A felhívás következőleg hangzik. „Azon tényezők között, amelyek haladásunkat eszközölték, kétségkívül leghatalmasabb irodalmunk vala; és mégis, ha az egyes írók helyzetére fordítjuk figyelmünket: be kell vallanunk, hogy az irodalmi munka talán sehogsem jutalmaztatik kevésbé, mint éppen hazánkban. Meg az irodalmi pályára más művelt nemzeteknél a jólét s vagyonszerzés ösztönének tekintetik; s azokat, a kik rajta kitüntetnek, befolyásos, méltóságos vezet: addig a magyar írók sorsa hasonlít a bánysáéhoz, aki midőn homlok a izdászásával a mély aknákn kincseit felhozza, mindenkit gazdagít, de maga örkők szegény marad. E hájon most néhány jeles hazánkba kezdeményezése által segít lez, ha a „magyar hírlapírók nyugdíj intézete” megalakul. E nemes célt előmozdítására bátor vagy felhívni azokat, akik irodalmunk felvirágzását szívókn hordják hoy: ez intézet megalapításához anyagi segélyül járulni sziveskedjenek. Alig van a magyaroknak alkotmányán kívül drágább kincse, mint irodalma; s ha ez intézet megalakul: ez által az írókat, akik megérdemlik, oly helyzetbe segítjük jutni, amelyen a nemzet hir s dicsőség-tája áll, hervad vagy virágzik. Az ezélna begyült adományok nyilvánosan fognak nyugtáztatni.” Adakozásokat e célra, lapunk kiadóhivatála is elfogad.

= **Helyreigazítás.** Lapunk közlelbi számában

a H-né kertjében lett üszülött gyermekhullára vonatkozó udonság helyreigazítása végett, az eme udonsági cikkek kifejezésével közélről és érzékenyen gyanyítottak által, szerkesztőségünk megkerestétvén, az illető hatóság és eljáró orvos úrtól nyert felvilágosító adatok alapján, kölésségünkön ismerjük ama téves értesítéssel kifolyt hirt odamódosítani, hogy a jelzett kertben talált gyermekhulla először nem üszülött, hanem már 4—5 hetes volt; másodsor a spargályai megfojtásnak a hullán semmi nyomai sem észleltettek, de nem is észleltettek: mert a kimult gyermek nem orszák, hanem tudóba jövetkeződen színt meg élni. Mint értesülve vagyunk, az etekintetben vizsgálat és kutatás a legnagyobb éréllyel folyik még ma is; de a gyermek kilétérel és széléről még semmi bizonyos sem lehet tudni.

KÖZGAZDÁSZAT.

— **A tiszavideki vasút** választmányi okt 23-án gyűlést tartott, melyen valamennyi pesti és bécsi választmányi tag részt vett A társulatot érdeklő több nagyon fontos kérdés volt napirenden. A m. hó 22-én kinevezett ötös bizottság gazdag adatokkal felszerelt jelentést terjesztett elő azon kérdéseket illetőleg, melyekre a f. év ág. 6-kán kelt miniszteri leirat folytán a társulatnak válassz kel adnia. Első ezek között a pénzügyminiszter ajánlata a temesvár-orsovai, vagy arad lugos-orsovai vasút specialis garantiáját illetőleg. A kormány kívánja, hogy a társulat is vegyen részt e garantiában azon összeggel, mely a 6 és 6 fél százaléki jövedelmét meghaladja. A bizottság e követelést elfogadhatónak nem találta. A régi vonalak jövedelmességére annyira gyarapodott, hogy a lefolyt 9 hóból következtetést vonva a társulatnak ez idén egy millióval nagyobb jövedelme lesz, mint tavaj volt; a részvényesek 11—12 százaléki osztalékra számíthatnak; garancia fejében jövedelmük felét kellene odaadni az új vonalra és ezt a részvényesektől várni nem lehet. A bizottság a biztosítéki alaphoz évi subventiót ajánl. Az 1871. évi jövedelme véténél alapul. Ha a következő évek magasabb tiszta jövedelmeit fognak adni, akkor a társulat a tobbletet 100,000 frtnyi maximális összegig felajánlja az új vonal subventiójára. Szavazásra kerülvén a kérdés, 14 választmányi tag a bizottság javaslatát elfogadja; három; Szapary gr. elnök kormányképviselő, Kautz és Freund ellenben azt indítványozták hogy méltányos egyezséget az által lehetne elérni, ha a jövedelmességétől eltekintve szavazna meg a gyűlés 100,000 frtot; a kormány által kelt garancia összegnek ez csak mintegy tízredesze leendett. A határozatok elnök a bizottsági javaslat értelmében mondta ki. Az árak megosztását Szolokon és azoknak a magy. államvonalra utalását Pestre leendő szállítási végett, a mint ezt a kormány leirata ajánlá, a bizottság nem találta elfogadhatónak. részben mivel a megosztás költséges és hosszabb időt vesz igénybe, részben

mivel az ut is hosszabb, mi az üzlet kifejlődésére zsb. bszolgál hatna. Hasonlag elfogadhatlannak találta a bizottság a kormány harmadik kívánását az arad-szolokni vasut átadását illetőleg. A választmány a bizottság javaslatait magáévá tette és elhatározta azokról a kormányt mielőbb értesíteni, hogy töle viszonyválaszt nyerjen.

A napi renden volt többi tárgyak közül említést érdemel még, hogy egy bizottság nevezetett ki, melynek feladata leend a mező-turacsuházi vonal kiépítése tárgyában javaslatot készíteni; továbbá kiküldetett egy bizottság, mely jelentést teend az államvasutal köntendő forgalmi egységéről.

A legközelebbi választmányi ülés decz. hó első vasárnapján fog megtartatni.

= **Üngvárt** a szüret a múlt héten fejeztett be. A termés általában közepesül. Uj bor akója hordó nélkül 8 frt. Ily magas ára még emelt Üngvárt az új ubornak; de a drága napzámj mellett lehetetlen is olcsóbban adni. Szerényen a szüretet éhen kezdek meg.

= **Az új magyarosztár** leszámoló bank szervezési munkálatai, már annyira haladtak, hogy a részvények már e hóban kibocsátatnak. Az alapítóké 5 millió frtra van határozva.

= **A magyar értékpapírok** nagymértékben vásároltatnak a németországi tőke részéről, hogy az ottani piacokon elárulhassanak.

Üzleti értesítés.

— **Nyiregyháza**, novemberhó 4-én. A múlt heti üzletnek jellemző vonása aligha volt. Az eladók tartózkodó levén az ezeltől nyert megbízást vagy történet eladását kellően teljesítendő, a helyi bizonyonyosok a csak néhány krajczárral megcsozt gabanemieket a szokott vásárlási kedvel vették; jóllehet a hangulat külföldön folyvást lanyhul. Nagy számú üzérkedőinknek nem igen tetszik a jelenlegi ingadozó állapot, mely oknál fogva a múlt heti forgalomnak igen csekély tényezői voltak. A termelvények közül kiváltképp kettő, ami ez időszerűen igen keresett. A szeszgyárak részére a krumpli s a sertések hizlalására a kukorica. Miután a magyarhonban ezidén termelt kukorica és krumpli saját fogyasztásunkra is kevés, kétséget sem szenved, hogy ezeknek árai, a tömeges kereslettel szemben, rövid időn igen fel fognak menni.

B. L.
A terményesarnoknál bejegyzett árak: rozs 78—80 fontos (piaczi ár) 3.40—3.45, (kereskedési ár) 3.45—3.47 $\frac{1}{2}$, 80—80 $\frac{1}{2}$ 3.47 $\frac{1}{2}$ —3.50, 81—82 $\frac{1}{2}$ 3.57 $\frac{1}{2}$, 3.60; buza 89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 5.50, 86—89 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 6.00; árpa 68—72 $\frac{1}{2}$ 2.32 $\frac{1}{2}$ —2.35; zab (piaczi ár) 1.60; bab (kereskedési ár) 4.75—5.00; káposztarepce 6.75—7.00, 75 $\frac{1}{2}$ 7.00—7.10; lenmag 75 $\frac{1}{2}$ 5.75; kendermag 60 $\frac{1}{2}$ 2.60—2.75; napraforgó olaj 100 $\frac{1}{2}$ 25—26 fr. szesz (piaczi ár) 25 kr. (kereskedési ár) 24—25 kr.

Felölös szerkesztő: **K. Kmethy István.**

HIRDETÉSEK.

Hirdetés!

(105) 3—2

A felső szabócsai tiszaszabályozó társulat november hó 12-én délelőtt 11 órakor Nyiregyházaán a Nagyvendéglő termében közgyűlést tartand, — a tanácskozmány tárgyai: a tiszai végűgát építési vállalatot, a tiltó építési munka eredményt, s társulati pénztárt illető igazgatási véleményes jelentés, — a vízi s gát fenntartási törvény, — a nyír viz és belcaotornázás tárgyában intézkedés, — mely tanácskozmányra a társulati érdekelteket tisztelettel meghívja.

Pest, 1871. október 18-án.

A társulat elnöke.

Árlejtési hirdetmény.

Acsád községben, b. Vécsey József Szabolcsmegyei főispán ur által községi iskola helyiségül adományozott emeletes épületnek két szerelt tanterem, s az iskola jávára jöredelmező bolt, s gyógytári helyiség, s ezekhez és tanító lakásokul számított hét szoba, három konyha, három kamara, s megfelelő pincze helyiség átalakítása, s mellék épületek építése, — melyek költség előirányzata a község által ingyen kiszolgáltató kézi és igás nap-számokon kívül — műszakilag 7534 frt 79 krban van megállapítva; — f. 1871. november 27-ik napján d. e. 10 órakor Acsádon a község házában, nyilvános árlejtés útján építési vállalkozónak kiadókn levén: — felhívotnak a jelzett építési átalakításra vállalkozni kívánók, hogy a kitűzött helyen s határidőben az árlejtésre megjelenni el ne mulasszák.

Bánat pénzül 750 frt leend leendő. — Az árlejtési feltételeket, s az árlejtési alapul szolgáló tervezet s költség előirányzatot N.-Kállóban a tanfelügyelői irodában: — magokat az árlejtési feltételeket Acsádon a község házában — minden vállalkozni kívánó megtekintheti, s az átálakitandó épületet Acsádon megismerhetheti. N.-Kállóban, 1871. okt. 25-én. (106) 3—2

Hajdukertület s Szabolcsmegye tanfelügyelője.

Eladó birtok.

Nyiregyházhöz félóránra a Sima puszán ponyvás nevű korcsma szomszédjában 117,998 $\frac{1}{2}$ öl területű, legjobb minőségű birtok 1000 $\frac{1}{2}$ ölenként, 150 frtokért minden percben megvehető, és által vehető, ugyan ezen területből 28,929 $\frac{1}{2}$ öl 42 öl szélességben, külön is megvehető. Ugyancsak Nyiregyháza közelében $\frac{1}{2}$ órányira az Igricze nevű tagban, két darab kaszáló, egyik 15,780 $\frac{1}{2}$ öl, másik 49,963 $\frac{1}{2}$ öl minden órán megvehető, és által vehető, a venni szándékozók, bővebb felvilágosítást szerezhetnek Szeszics N. mérnök úrnál Nyiregyházaán.

(108) 3—2

Szentimrey Kálmán.

(104) 3—3

Goldstein János Férfi-öltöny-üzletét

N.-Kállóból Nyiregyházaára tette át s a nagyvendéglővel szemben levő rom. kath. iskolapépületben helyezte el. — Ez alkalomból ajánlja ugy a helybeli mint vidéki t. ez. közönség figyelmébe újonnan berendezett, bel- és külföldi szövetekből készült nagyválasztékú raktárát, valamint megrendelésre a honvédség és sorkatonaság részére megkívántató öltönyök a legrovidebb idő alatt és a legjutányosabb áron készíttetnek.

Egy gazdatiszt (110) 3—2

a ki ezen a pályán már több év óta működik, beszél magyar, német és tót nyelven, — ez év végével jelenlegi állomását mással ohajtván felváltani, bármely nagyobb uradalomnál alkalmazást keres.

Ertekezhetni szóval vagy levélben **K. J.** hetük alatt a kótaji postánál.

Nyomatta s kiadja Dobay Sándor.

Eladó

(113) 0—1

ZONGORA.

Egy jókarban levő zongora a legjutányosabb áron eladó. Bővebb felvilágosítást nyujt Czupra Endre ur.

Társalkodónő.

Egy jó családból származott nő, mint társalkodó vagy házfelügyelő-nő ajánlkozik. Megkeresések O. M. L. czim alatt Nagy-Kállóba poste restante küldendők. (112) 0—1

Kerestetik egy

ZONGORA

hónaponként előre fizetendő bérleti díj mellett. Az ajánlkozások **Kubassy Gusztáv** kereskedésébe kértnek intéztetni. (111) 0—1